

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

28 november 2025

Kenmerk

DGED-DE / 102732310

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief moties en toezegging notaoverleg
Wolken aan de Horizon

Parafenroute

[Redacted]

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

Aanleiding

Het notaoverleg Initiatiefnota Wolken aan de Horizon op 2 juni 2025 heeft geleid tot een vijftal moties en één toezegging voor de minister van Economische Zaken. De moties en toezegging hebben betrekking op uiteenlopende zaken die allemaal verbonden zijn aan het onderwerp cloud. Middels deze Kamerbrief worden de moties en toezegging tijdig – d.w.z. voor de deadline van december 2025 – beantwoord.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

- Met deze brief geeft u invulling aan vijf moties en een toezegging uit dat notaoverleg, te weten:
 - Een toezegging aan het lid Buijsse over een behoefteonderzoek bij Nederlandse cloudbedrijven naar publiek-private samenwerking.
 - Een motie van het lid Buijsse over het onderzoeken of de ruimte in de Nota Ruimte past bij de groeiende vraag naar datacentercapaciteit.
 - Een motie van het lid Buijsse over het hanteren van een kostencomponent en een risicocomponent in aanbestedingen naar Ests voorbeeld.
 - Een motie van de leden Bruyning en Thijssen over het aangaan van strategische partnerschappen met onderwijsinstellingen om te borgen dat technische kennis omtrent het ontwikkelen en onderhouden van soevereine cloudtechnologie in Nederland beschikbaar blijft en onderwezen wordt.
 - Een motie van het lid Koekkoek over het expliciet erkennen van innovatie die digitale soevereiniteit versterkt als innovatiecategorie in beleid en regelingen gericht op innovatiebevordering.
 - Een motie van het lid Koekkoek over het stimuleren van Europese digitale innovatie, onder meer via het EuroStack-initiatief, met als doel de Europese strategische autonomie en digitale soevereiniteit te versterken.

- Met de brief informeert u de Kamer ook over een nieuw onderzoek naar de cloudmarkt. EZ heeft KPMG in november 2025 opdracht gegeven voor een verdiepend onderzoek naar de heterogeniteit van de Nederlandse cloudsector. De resultaten van dit onderzoek worden in de eerste helft van 2026 gedeeld met de Tweede Kamer.

Toelichting

Invulling per motie

- Reactie t.a.v. toezegging-Buijsse over behoefteonderzoek bij Nederlandse cloudbedrijven naar publiek-private samenwerking:
 - U licht toe hoe structureel contact met de cloudsector wordt onderhouden om behoeften en uitdagingen op te halen. Ook kondigt u aan dat in de eerste helft van 2026 een verdiepend onderzoek naar de heterogeniteit van de Nederlandse cloudsector met de Tweede Kamer wordt gedeeld.
- Reactie t.a.v. motie-Buijsse over onderzoeken of de ruimte in de Nota Ruimte past bij de groeiende vraag naar datacentercapaciteit.
 - U licht toe dat in de Ontwerp-Nota Ruimte (d.d. 26 september 2025) wordt onderschreven dat er voldoende ruimte moet worden geboden om de toenemende digitalisering in de toekomst te blijven faciliteren.
- Reactie t.a.v. motie-Buijsse over het hanteren van een kostencomponent en een risicocomponent in aanbestedingen naar Ests voorbeeld.
 - U legt uit dat u op basis van contact met Estland constateert dat de ontwikkelingen in hun wet- en regelgeving geen aanleiding bieden om aanpassingen te maken in de Nederlandse beleidskaders. Mede gezien de verwachting dat in de nabije toekomst Europees beleid tot stand zal komen m.b.t. tot overheidsaanbestedingen van clouddiensten.
- Reactie t.a.v. motie-Bruyning en Thijssen over het aangaan van strategische partnerschappen met onderwijsinstellingen.
 - U schrijft dat u onderzoek laat doen om knelpunten en discrepanties tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs in beeld te brengen. Dit onderzoek beoogt o.a. te inventariseren welke partijen willen samenwerken en hoe zij tot strategische samenwerkingen willen komen.
- Reactie t.a.v. motie-Koekkoeck over het expliciet erkennen van innovatie die digitale soevereiniteit versterkt als innovatiecategorie.
 - U geeft aan dat de wens om innovatie instrumenten directer te koppelen aan digitale soevereiniteit goed aansluit bij de bestaande aanpak van het kabinet, zoals o.a. blijkt uit de Nationale Technologiestrategie en de recente Kamerbrief 'Industriebrief met focus'.
- Reactie t.a.v. motie-Koekkoeck over het stimuleren van Europese digitale innovatie, onder meer via het EuroStack-initiatief.
 - U legt uit hoe het kabinet zich via verschillende initiatieven inzet voor het stimuleren van Europese digitale innovatie, om de Europese digitale open strategische autonomie en soevereiniteit te versterken.
 - U licht toe dat de governance en inhoudelijke koers van EuroStack en de vertaling daarvan naar concrete activiteiten nog in ontwikkeling lijken en het daarom (nog) niet opportuun is om formeel steun uit te spreken.

Achtergrond notaoverleg

- Brede adoptie van cloud kent economische en maatschappelijke baten. Maar het leidt ook tot afhankelijkheid van een beperkt aantal niet-Europese

- aanbieders van clouddiensten, met risico's voor ons lokaal verdienvermogen, onze concurrentiepositie, digitale open strategische autonomie en continuïteit.
- Er is toenemende politieke en maatschappelijke aandacht voor de afhankelijkheden op de cloudmarkt, o.a. via de initiatiefnota "Wolken aan de horizon" van leden Six Dijkstra (NSC) en Kathmann (GL-PvdA) in juni 2024.
 - Het kabinet is er een voorstander van om Europese cloudalternatieven te stimuleren om zo de concurrentiepositie van de Europese markt te versterken. Dit standpunt is verder uitgewerkt in de kabinetsreactie op de initiatiefnota.
 - Deze brief is in een nota-overleg op 2 juni 2025 besproken met de Tweede Kamer. Met de voorliggende brief geeft u invulling aan vijf moties en een toezegging uit dat notaoverleg.